

Pesach Eve in the City of Light

הגדה של פסח

מַעֲשֵׂה בְּרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן-עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין בְּבֵנֵי-בְרַק וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל-אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן-עֲזַרְיָה הֲרִי אֲנִי כִּבֵּן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאָמַר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת עַד שֶׁדַּרְשָׁה בֶּן זוֹמָא, שֶׁנֶּאֱמַר, לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יְצִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ הַיְמִיּוֹם. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלַּיְלוֹת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ הַעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהַבִּיא לְיָמוֹת הַמָּשִׁיחַ:

It happened once [on Pesach] that Rabbi Eliezer, Rabbi Yehoshua, Rabbi Elazar ben Azariah, Rabbi Akiva and Rabbi Tarfon were reclining in Bnei Brak and were telling the story of the exodus from Egypt that whole night, until their students came and said to them, "The time of [reciting] the morning Shema has arrived."

Rabbi Elazar ben Azariah said, "Behold I am like a man of seventy years and I have not merited [to understand why] the exodus from Egypt should be said at night until Ben Zoma explicated it, as it is stated (Deuteronomy 16:3), 'In order that you remember the day of your going out from the land of Egypt all the days of your life;' 'the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked during] the days, 'all the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked also during] the nights." But the Sages say, "'the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked in] this world, 'all the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked also in] the next world."

- **Why is it important for us to know that they were reclining in the city of Bnei Brak? What if they had been reclining instead in Be'er Sheva? Why is this detail important. Later in the Haggadah, R. Gamliel will teach us about the obligation to speak of, 'Pesach, Matzah, Maror', but it doesn't mention where R. Gamliel was!**
- **Why does the Ba'al Hagaddah emphasize that these Rabbis were 'reclining'? This is what everyone is doing at the Pesach Seder! What is the significance of this?**
- **Why aren't they/the students at home with their families?**

תלמוד ירושלמי מסכת פסחים דף מב/א

שלש עשרה שנה עשה ר"ע נכנס אצל ר' ליעזר ולא היה יודע בו. וזו היא תחילת תשובתו הראשונה לפני ר' ליעזר אמר לו ר' יהושע הלא זה העם אשר מאסת בו צא נא עתה והלחם בו.

For thirteen years **Rabbi Akiva sat by Rabbi Eliezer** and [Rabbi Eliezer] did not know who he was. And this was the beginning of the first response that [Rabbi Akiva] made before Rabbi Eliezer. Rabbi Yehoshua said to Rabbi Eliezer: "Is this not the nation you have rejected? Now [you must] go and fight against it!"

Avot de-Rabbi Natan 6

Then he went to [the yeshivah of] Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua. "My rabbis," he said to them, "explain the Mishnah to me."

When they told him one Mishnah, he secluded himself. He wondered: "Why is the alef shaped like this? Why is the beis shaped like this? Why does it say this and that?" He returned and asked the Rabbis, but they could not answer.

Rabbi Shimon ben Elazar said: Let me compare this to a parable. A stonecutter hewed rocks in the mountains. One day he began chopping small chips with his pickax. People asked him, "What are you doing?" "You can't dislodge a whole mountain!" they told him. But he kept chopping, until he hit upon a big rock. He crept under it, pried it loose, and hurled it into the Jordan, shouting, "You don't belong here; there is where you belong!" That is what Rabbi Akiva did with the teachings of Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף לב עמוד ב

תנו רבנן: צדק צדק תרדף, הלך אחר חכמים לשיבה: אחר רבי אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל, אחר רבי יהושע לפקיעין, אחר רבן גמליאל ליבנא, אחר רבי עקיבא לבני ברק...

The Rabbis taught: "Righteousness, righteousness, you shall pursue." Go after the sages to the academy – After Rabbi Eliezer to [his academy in Lod; ... after Rabbi Yehoshua in Peki'in; ... after **Rabbi Akiva in Bnei Brak**.

מעשה Cairo Geniza version of the

ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית. אמר להם רבי אלעזר בן-עזריה

תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד ב

שוב פעם אחת היו עולין לירושלים, כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ור"ע מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו, מקום שכתוב בו, "והזר הקרב יומת" ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, דכתיב: "ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו", וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא, תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה, באוריה כתיב: "לכן בגללכם ציון שדה תחרש [וגו']" בזכריה כתיב: "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלם", עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה - הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה - בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו: עקיבא, ניחמתנו! עקיבא, ניחמתנו.

On another occasion they were coming up to Jerusalem. When they reached the Mount of Tzofim they rent their garments. When they came to the Temple Mount, they saw a fox emerging from the Holy of Holies and they started to weep. But Rabbi Akiva smiled. They said to him: "For what reason are you smiling?" He replied to them: "For what reason are you weeping?" They said to him: A place [the Temple Mount] about which it is written: "the non-Kohen who approaches shall die", and now foxes are walking upon it – and we should we not weep? [Rabbi Akiva] responded to them: For this reason I laugh! For the verse says: "I will summon trustworthy witnesses for Myself, Uriah the Kohen and Zechariah Ben Yeverechiah." Now, what connection does Uriah have with Zechariah? Uriah [lived] during the First Temple, whereas Zechariah [lived] during the Second Temple! Rather, Scripture made the prophecy of Zechariah dependent upon the prophecy of Uriah. In Uriah it is written: "Therefore, because of you, Zion will be plowed over like a field..." In Zechariah it is written: "Old men and old women will once again sit in the streets of Jerusalem." As long as the prophecy of Uriah had not been fulfilled, I had feared that the prophecy of Zechariah would not be fulfilled. Now that the prophecy of Uriah has been fulfilled, it is certain that the prophecy of Zechariah will be fulfilled! They said to him these words: Akiva - you have comforted us, Akiva - you have comforted us!

בעוה"י לפסח

קא) בהגדה והיו מספרים ביצי"ם
 כל אותה הלילה עד
 שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו
 הניע זמן ק"ש של שחרית. והקשה
 חדא וכי הם לא היו יורעין שהניע
 זמן ק"ש של שחרית. ועוד היכן היו
 התלמידים וכי לא היו התלמידים
 אצל רבם בעת סיפור יצי"ם. ואמר
 הרה"ק ז"ל שבאמת עוד לא הניע
 זמן ק"ש של שחרית וגם התלמידים
 היו עמהם רק הפי' הוא והי' מספרים
 כמו לבנת הספיר ספיר ויהגום לשון
 טוהר פי' שהיו מספרים כל כך את
 הדבר עד שבאו תלמידיהם פי' שבאו
 אך השכל וצמרו הניע זמן ק"ש פי'
 שהרגישו והבינו שהוא סוד ק"ש
 והכן :